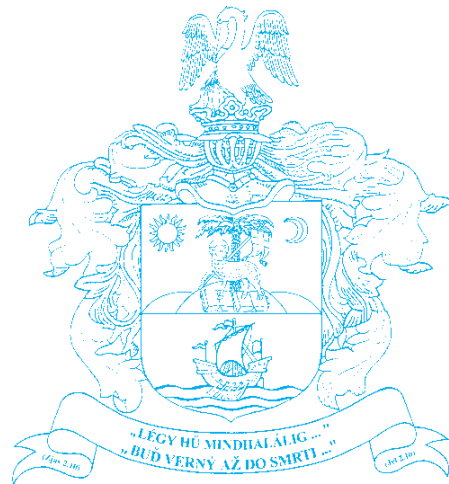

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN

REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXV.

Číslo 1.

Komárno, január 2014

Cena 30 centov

ČAS NÁM DAROVANÝ

„...kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce“ (Mt 6,21). Z Božej milosti sme znova dostali čas – 365 dní. S časom, ktorý sme dostali od Boha do daru, si môžeme počať všeličo. Budúcnosť síce ešte nepoznáme, týždne a mesiace stojace pred nami ešte ukrývajú tajomstvá a vopred neviditeľné udalosti, napriek tomu sa pokúsime čo najdôkladnejšie plánovať.

Veľmi časté je, že človek sa vrhá do ubíjajúceho zápasu získavania pozemských statkov, čo ničí pokoj a život ľudí. Stáva sa dôležitým vlastniť novšie a novšie produkty, zvyšovať produktivitu a kúpyschopnosť, a tým zabezpečiť naše bytie. Na jednej strane sa nahromadí obrovský kapitál, kým na strane druhej chudoba a bieda ľudí strhne nielen do zúfalstva, ale aj rovno do smrti. Aj uchvátenie politickej moci sa jednoznačne stalo prostriedkom získavania pozemských hodnôt. Do toho všetkého sa dokážeme pohrúžiť v takej miere, že toto nazývame život. Hoci nás toto všetko natoľko zviaže, že nie sme schopní oslobodiť sa od našej zlosti a predsavzatí, a úprimne povedané: bolí nás srdce pre premárnenie tej-ktorej možnosti. A keď je to možné, všetko tomu podriadime.

Majetok Billa Gatesa sa každou hodinou zvyšuje približne o milión eur, kým počet tých bedárov, ktorí deň čo deň nemajú čo do úst položiť, dosahuje dve miliardy. Popri tom všetkom smutne sledujeme, že ako katastrofy, ktoré sú čoraz častejšie takmer vo všetkých častiach sveta, ničia získané a nahromadené hodnoty, ktoré majú za cieľ zabezpečiť náš blahobyt.

Pán Ježiš učil svojich učeníkov na to, aby namiesto pozemských statkov zbierali duchovné poklady. Jedna sestra počas rozhovoru vyrozprávala, že keď raz bola hospitalizovaná, s úžasom zistila: nič iné nemôže vziať so sebou, len čo má v srdci. Keď človek cíti svoju bezmocnosť (alebo ležiac na nemocničnej posteli svoju bezbrannosť), nič iné nebude také dôležité, ako ukrytý poklad srdca.

Máme teda brať vážne slová Pána Ježiša (určujúci biblický verš našej cirkvi na tento rok): „...kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce“ (Mt 6,21). Tým ozrejmi to, čo aj Ján Kalvín poznamenal vo svojom komentári k tomuto biblickému veršu, že „naše srdce sa spája s našimi najdôležitejšími statkami“.

Ježiš nám však ponúka iné poklady: Božie kráľovstvo a Jeho spravodlivosť. A na ostatné povie, že tie budú nám pridané. Pretože aké šťastie a nádej môže znamenať, keď niekto stavia na pozemské poklady, pričom v srdci niet pokoja, radosti, spokojnosti? Pozemské poklady moľ a hrdza ničí alebo ich kradnú zloději. Duchovné poklady sú tie, ktoré život naozaj obohacujú a ucinia šľachetnejším a dôstojnejším.

V citovanom komentári Jána Kalvína stojí aj nasledovné: „...keby sme boli naozaj a vážne presvedčení o tom, že naše šťastie je v nebi, bolo by nám ľahké vysmievaním sa svetu a oporvnutím pozemských statkov dvíhať sa do neba.“ Chce nás navádzať na rozpoznanie toho, že akú veľkú hanbu znamená, keď človek (koruna stvorenstva) natoľko klesne, že sa už ničím iným nezaobera, len pozemskými vecami. A takto duch nedokáže nadnášať sa, čoraz ťažšie znáša každodenné ťarchy, čoraz silnejšie sa pokúša udržať svoj život nad hladinou, pričom mravne čoraz viac upadá. „Čo prospeje človeku, keby získal aj celý svet výmenou za život?“ (Mt 16,26a).

Ak teda rok, ktorý sme dostali do daru, považujeme za čas milosti, máme mať na zreteli svedectvo apoštola Petra, ktorý vo svojej epištole napísal, že Pán „...zhovieva, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie“ (2Pt 3,9).

Nám daný čas, teda aj rok 2014 máme využiť na to, aby sme poukázali na to, že prameňom šťastia, pokoja a spokojnosti človeka je jedine Kristus; náš čas máme využívať na to, aby sme pracovali v obecnosti s Ním.

Požiadajme k tomu o pomoc s úryvkom modlitby francúzskeho spisovateľa a teológa Michela Quouista: „*Pane, ja mám čas, všetok čas mi patrí, všetok čas, ktorý mi dopriavaš, roky môjho života, dni mojich rokov, hodiny mojich dní, vždy mi patria. Patria mi, aby som ich spokojne naplnil, aby som ich naplnil až po samý okraj, aby som ti ich ponúkol – a Ty, aby si premenil ich vodu na výborné víno, ako si ju premenil kedysi na svadbe v Káne. Pane, dnes večer ťa už neprosím o čas, aby som mohol urobiť to alebo ono. Prosím len o milosť, aby som v čase, ktorý mi dávaš, svedomite urobil to, čo odo mňa žiadaš.*“

László Fazekas

Jolana Bittóová

ZEM SA MODLÍ

*Skláňame svoje hlavy
otvárame srdcia Pane náš
od Libanona nesú sa prosby aj chvály
k Tebe hore kde Ty stánok máš.*

*Zem Tvoja prosiac lká
pomoc hľadá od vekov
od Teba len dobré vecí má
Ty pomôžeš nám jak našim predkom.*

*Prosíme za lásku a pokoj
za hrejivý lúč slnka jas
za modré nebo lastovičiek roj
za hory stráne plné krás.*

*Za cédry Libanona
za more priezračné
za porozumenie a žiadna vojna
nech neníči dielo to zázračné.*

*Dielo Tvojích rúk
dobré a dokonalé
dané nám na životnú púť
ďakujeme zaň ó náš Pane.*

*Palma mieru pokoja
nech svetom sa nesie
mocenské nech stíchnu rozbroje
jak Babylon aj teraz pýchu zmetieš.*

*Modliac sa prosíme
Ty Pane zmôžeš všetko
ústa vyznávajú v srdci veríme
velebíme sväté Tvoje meno.*

ŠÍRIŤ BOŽÍ POKOJ A LÁSKU

Ludia na prelome rokov akosi majú k sebe blízko, spája ich spoločná túžba prežiť aj budúci rok v pokoji a v tom, čomu sa v bežnej reči hovorí *životné šťastie*.

Prechádzame práve popri jednom z nepočítaných míľnikov, ktoré oddeľujú roky, stáročia i tisícročia ľudského času. Obzeráme sa dozadu a hľadáme v nádeji dopredu. Hodnotíme to, čo sa stalo minulosťou, a ideme v ústrety neznámej budúcnosti. Pýtame sa sami seba, akýže to bol rok, ktorý odchádza, a aký bude pre nás ten nasledujúci.

Každý z nás išiel v uplynulom roku svojou cestou v osobnom i duchovnom živote. Každý z nás mal svoje vlastné starosti i radosti. Všetci zhodne však môžeme konštatovať, že Pán nám daroval opäť rok milosti, pokoja a mieru, za čo sme mu z hĺbky svojho srdca vďační. Spolu so všetkými ľuďmi tohto sveta si uvedomujeme, že mier je prvým predpokladom spokojného a šťastného života. Aj to vieme, že nie všade na našej planéte prežili ľudia uplynulý rok bez hrôz vojny, bez strachu, biedy a hladu. Cítíme

s tými národmi, kde vládne ešte nepokoj a neistota. Ale ako veriaci ľudia sa veľmi tešíme z každej dobrej snahy po udržaní mieru vo svete, čoho svedkami sme boli aj v uplynulom roku. Zdá sa nám, akoby svet stále naliehavejšie hľadal východiská zo situácie, v ktorej sa nachádza. Ako by si čoraz vážnejšie uvedomoval možné dôsledky prípadnej atómovej vojny.

Ani my, veriaci kresťania sa nijako nemôžeme vymknúť zo spoluzodpovednosti za všetko, čo sa na tomto svete deje. Nesmieme sklamať tých, ktorí s nami ako s učeníkmi Pána Ježiša Krista rátajú v praktickom živote. Je nesmierne dôležité, aby dennodenne žilo v nás kresťanské vedomie, aby sme nepozabudli na svoje poslanie v tomto svete. Byť soľou zeme a svetlom svetu – to nie je ľahké. Možno to plniť len v moci Ježiša Krista.

Práve v tejto moci chceme byť na svete šíriteľmi Božieho pokoja, lásky, vzájomnej úcty a dorozumenia. Ved' dnešný svet je tak veľmi chudobný na lásku, pokoj a porozumenie medzi ľuďmi. Jestvuje mnoho rasových, náboženských, ná-

Pred tvárou Hospodina

Neprosím o zázrak, Pane, ale o silu pre všedný život. Nauč ma umeniu malých krokov. Sprav ma vynaliezavým a vynachádzavým, sprav ma sebaistým v správny čas. Obdar ma jemnocitom, aby som dokázal odlíšiť prvoradé od druhoradého. Prosím o silu disciplíny a miery, aby som len tak neprekíazol životom a svoje dni si rozumne rozdelil. Aby som neprespal záblesky svetla života, a aby som si aspoň tu a tam našiel čas na umelecký zážitok. Umožni mi utvrdiť sa v tom, že snívať o minulosti či budúcnosti mi neprospieva. Pomôž mi čo najlepšie zvládnuť to, čo je najbližšie, pomôž mi pokladať práve prežívanú hodinu za najdôležitejšiu. Ochráň ma pred naivnou vierou, že v živote musí ísť všetko hladko. Daruj mi triezve poznanie, že ťažkosti, porážky, neúspechy a sklamania sú súčasťou života, že vďaka nim rastieme a dozrievame. [...]. Vnukni mi pravú chvíľu a pravé miesto, kde môžem zanechať balíček dobra – slovami, či bez slov. Chráň ma pred strachom, že by som mohol premárniť svoj život. Nedaj mi to, čo si želim, ale to, čo potrebujem. Nauč ma umeniu malých krokov!

Antoine de Saint-Exupéry

rodnostných, triednych, politických i iných rozdielov. Moderný človek sa už nebojí ohňa, bleskov a povier, ale azda najviac sa bojí práve človeka. Uvedomuje si, aké veľké poslanie má v tejto situácii moc evanjelia Ježiša Krista?

Ak si dobre uvážime svoju spoluzodpovednosť za osud tohto sveta a ľudstva, potom nemôžeme denne neprosiť na svojich modlitbách za všetkých, ktorí stoja na čele štátov a národov, za odstránenie konfliktov a napätia medzi národmi. Teší nás, že sa zlepšili vzťahy medzi niektorými veľmocami a štátmi, ktoré sa usilujú o mier a porozumenie. Prednášajme na svojich modlitbách našu vládu ako aj všetkých v moci postavených, aby múdro riadili naše Slovensko.

Na začiatku nového roka si chceme sľúbiť, že v ňom nezabudneme na svoje poslanie. Buďme teda šíriteľmi Božieho pokoja a lásky a staňme sa bojovníkmi proti hriechu, ktorý sa prejavuje vo všetkých formách. Nech zavládne svetom mier a pokoj, ktorý ako najväčší dar nebies doniesol pre záchranu ľudí dobrej vôle pri svojom narodení Pán Ježiš Kristus.

Dušan Brna

ŽIŤ V POROZUMENÍ A BRATSKEJ LÁSKE

Pred 20. rokmi bol založený ondavsko-hornátsky seniorát

Bratia a sestry! Spomínate si na svoje 20. narodeniny? Teraz je náš seniorát v tomto bode. Ustanovujúce seniorálne valné zhromaždenie 9. seniorátu, t. j. druhého seniorátu s rokovacím jazykom slovenským sa konalo 13. novembra 1993 v Sečovciach. Zároveň sa vtedy schválil na základe návrhu prítomného biskupa **Eugena Mikóa** (†2004) názov Ondavsko-hornátsky reformovaný seniorát.

Seniorát pri svojom vzniku pozostával zo 16 matkocirkevných a 5 dcérocirkevných zborov, slúžilo v ňom 8 duchovných: **Michal Hudák**, Vajkovec (†2008); **Ján Katona**, Nižný Žipov (†2004); **Ján Kolesár**, Tušice (†2004); **Juraj Lőrinc**, Novosad (†2010); **Milan Nohaj**, Sečovce (†2013); **Ján Semjan ml.**, Čaňa (v aktívnej službe tamže); **Štefan Šeňo**, Trstené pri Hornáde (†1995); **Štefan Šipoš**, Milhostov (na dôchodku).

Inštalácia prvých seniorálnych funkcionárov sa konala dňa 27. februára 1994 vo Vajkoveciach. Slávnostné zasadnutie seniorálneho valného zhromaždenia otvoril seniorálny kurátor Ján Kaduk slovami: „Ustanovením tohto seniorátu sa vlastne vraciame tam, kde sme v päťdesiatich rokoch prestali, aj keď s malou obmenou. Namiesto toryského seniorátu sa vytvoril seniorát ondavsko-hornátsky, ktorý lepšie vyjadruje jeho opodstatnenie a zloženie. Sme na začiatku. A začiatok je vždy ťažký. Bude len na nás, aby sme z neho vytvorili celok založený na jednote ducha a zväzku pokoja, ktorý by nemohli narušiť väčšie či menšie nedorozumenia a rozdiely v zmysľaní. Nachádzame sa vo zvláštnej situácii, keď jedna generácia je v dôsledku veku a vyčerpania zo služby na odchode a druhej niet. Bude na nás, na laikoch, aby sme chránili to, čo sa zachrániť dá a aby sme sa svojou službou v zboroch neprestali schádzať aj za takejto situácie okolo Božieho slova v našich kostoloch.“

Slová o celku založenom na jednote ducha a zväzku pokoja vychádzajú zo známeho textu apoštola Pavla: „Napomínam vás teda ja, väzeň v Pánovi: Žite tak, ako je hodné povolania, ktorým ste boli povolani, vo všetkej pokore, nežnosti a trpezlivosti, znášajte sa vzájomne v láske a usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja“ (Ef 4,1–3). Je dôležité, aby sme sa – hoci sme rôzni – vedeli znášať, aby sme vecne a slušne diskutovali a hľadali konsenzus. Takto sa môže aj náš seniorát stávať celkom, ktorý je založený na jednote ducha a zväzku pokoja, ktorý nenarušia väčšie či menšie nedorozumenia a rozdiely v zmysľaní.

Inštaláciu zvolených funkcionárov vykonal vtedajší biskup Eugen Mikó.

Novovytvorenému seniorátu adresoval nasledovné posolstvo: „*Základom cirkevného života je organizovaný zborový život založený na modlitbe a slove. Ľudia si to všimnú. Svetlo nášho života má a musí svietiť. Prajeme novému seniorátu, aby sa touto viditeľnosťou a hľadaním tváre Hospodinovej vyznačoval a bol príkladom verných.*“

Za 20 rokov sa aj veľa urobilo aj na hmotnej stránke našej cirkvi, podľa slov biskupa Mikóa je však základom cirkvi život založený na modlitbe a slove. Iba cirkev, ktorá takto stavia, môže byť svetlom. Mám osobne veľmi vďačné spomienky na zosnulého brata biskupa, keď som sa s ním stretával ako študent teológie – počul som veľmi priaznivé svedectvá aj od iných slovenských či maďarských duchovných. Pôsobenie biskupa Eugena Mikóa je príkladom aj pre ďalšie generácie vedenia našej cirkvi ako viest' dvojjazyčnú cirkev. Jeho pôsobenie ukazuje na tú lepšiu stránku histórie slovensko-maďarských vzťahov a spolužitia.

Prvý senior ondavsko-hornádskeho seniorátu Michal Hudák po inštalácii oslovil zbory v obežníku týmito slovami: „*Bratia a sestry! V mene Božom vstupujeme do nového obdobia v živote našich cirkevných zborov, ktoré sa prihlásili do nového ondavsko-hornádskeho seniorátu. Verím, že nás všetkých bude na novej ceste a v novej službe sprevádzať a posilňovať náš Spasiteľ Ježiš Kristus. Bola nám preukázaná veľká milosť. Zvestujeme Božiu milosť v našich zhromaždeniach tak, aby Božie slovo nám bolo svetlom na ceste za Pánom a stalo sa posilnením pre slabých a nemocných, potešením pre všetkých zarmútených, nádejou pre tých, ktorí sa cítia opustení, povzbudením pre klesajúcich a vyčerpaných a pre nás všetkých duchovným chlebom, ktorým sme sa sýtili a chceme sýtiť v budúcnosti k večnému životu.*“

Ísť za Pánom Ježišom, nasledovať Ho. To je cieľ, ktorý máme aj dnes. Odkazy týchto troch bratov, povedané pri vzniku ondavsko-hornádskeho seniorátu, sú stále aktuálne a dobre vystihujú poslanie nášho seniorátu. Vytvárať celok založený na jednote ducha a zväzku pokoja, byť svetlom a príkladom pre verných a kráčať – s posilou Božieho slova – za Pánom Ježišom Kristom.

Mnohí prežívajú zo stavu našej cirkvi v posledných rokoch frustráciu. Pohľadom na uplynulých 20 rokov by som chcel poukázať na skutočnosti, ktoré tú

frustráciu môžu trochu zmierniť. Posledných 20 rokov prinieslo v našom senioráte okrem problémov aj pozitíva: počet duchovných stúpol z 8 na 17, a počet zborov stúpol z 21 na 35. Slovenskí reformovaní majú konsolidované zbory v Košiciach a Trebišove. Za 20 rokov sa uskutočnilo množstvo táborov a konferencií pre deti a mládež.

Pred 20. rokmi sme dostali veľkú slobodu a veľkú zodpovednosť využívať možnosti, ktoré dáva seniorát. Za to v akom sme stave, nesieme už 20 rokov my sami oveľa väčšiu zodpovednosť, ako vedenie našej cirkvi. Naši predkovia dlho túžili po slovenskom senioráte. Chceli sme ho a už 20 rokov ho máme.

Na druhej strane však máme aj rezervy. Práca s deťmi a mládežou by mala byť rovnomernejšie rozvinutá vo všetkých zboroch nášho seniorátu. Každý zbor by mal na začiatku školského roka vedieť konkrétne povedať, čo urobil pre svoje deti počas leta. Nielen ich niekde poslať, ale aj niečo pre deti zo svojho zboru aj urobiť. Pred nami stojí úloha urobiť niečo aj pre našich starších. Stále nemáme zariadenie pre seniorov. Opustené fary, kde sa už možno nedá počítať s tým, aby sa tam našťahoval farár, by sa mohli premeniť na duchovne orientované domovy dôchodcov.

Na záver by som chcel uviesť citát, ktorým končí zápisnica z ustanovujúceho seniorálneho valného zhromaždenia: „*Brat Michal Hudák sa poďakoval za dôveru a porozumenie bratovi vdp. biskupovi a ubezpečil ho, že jazyková bariéra nás nesmie deliť. Chceme žiť v porozumení a v bratskej láske v jednej Reformovanej kresťanskej cirkvi.*“

Za 20 rokov sa udialo všeličo – dobré aj zlé –, ale osobne sa napriek všetkému, čo sa udialo, chcem prihlásiť k tomu, čo pred 20. rokmi povedal prvý senior Ondavsko-hornádskeho reformovaného seniorátu: chceme žiť v porozumení a v bratskej láske v jednej reformovanej kresťanskej cirkvi. Problémy sú a budú, ale pokúsme sa ich riešiť v duchu tohto vyjadrenia prvého seniora nášho seniorátu v slávnostnom momente jeho vzniku.

Juraj Brecko

(Odznelo dňa 9. novembra 2013 na seniorálnom valnom zhromaždení Ondavsko-hornádskeho reformovaného seniorátu v Sečovciach. Príhovor seniora v plnom rozsahu nájdete na www.oh-seniorat.sk).

Reformátor Ján Kalvín s veľkou bázňou píše vo *Vzdelaní vo viere* o zákone zákonov, ktorý vydala najvyššia autorita: svätý Boh. Tento zákon nikdy nestráca svoju platnosť, ale vždy ju obnovujúco nadobúda. Pre každého človeka je tu napísaná zbožná cesta, svätý život. Ak by sme tento zákon ctíli a dodržiavali, prežívali by sme rajskej stav už na tejto zemi. Ale vieme aj z minulosti, ako si ľudia prispôbili zákon, čo v nemalej miere krivozval Pán Ježiš.

V zákone Hospodinovom sa nachádza celá dokonalosť, úplná láska, ľudské bytie, Boží majestát a Boží úrad. „V zákone Božom je nám dané dokonalé pravidlo spravodlivosti, plným právom ho môžeme nazvať večnou vôľou Hospodinovou. Lebo Boh plne a jasne vyjadril na dvoch doskách všetko, čo od nás vyžaduje. Na prvej doske nám predpísal v prikázaniach, aká služba Jeho velebnosti mu je príjemná. Na druhej potom, ktoré sú povinnosti lásky k bližnému. Ak počúvame teda tento Zákon, potom uvidíme, aké učenie z neho pre nás plynie a aké dobré ovocie z neho máme oberať.“ Kalvín sa ďalej zaoberá jednotlivými prikázaniami, so zápalom seba vlastným vyvyšuje Hospodina, výkladom nanáša zo slávy Božej na paletu ľudského srdca.

„Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!“ (2Mojž 20,2–3). Reformátor považuje prvú časť tohto prikázania za úvodné prehlásenie k celému zákonu. Boh má právo vo svojej ruke, On prikazuje a nám je potrebné počúvať a poslúchať Jeho príkazy. Sú vznešené a správne všetky Jeho nariadenia. Píše sa i to, že Hospodin, ktorý vyslobodil svoj ľud z egyptského otroctva, vyslobodzuje i nás z temnej a vzdorovitej moci hriechu. Nesmieme nič preto zbož-

VZDELANIE VO VIERE (IX.) O zákone Hospodinovom

šťovať, ale len Jeho vo všetkom vzývať. Ako Kalvín uvádza, máme Ho chváliť za dobrotu a svätosť. „Neurobiš si vyrezávanú modlu ani podobu ničoho, čo je na nebi hore, čo je na...“ (v. 4–6). Tu podľa Kalvína Boh o sebe vyhlasuje, že je jediný. Treba Mu slúžiť, uctievať Ho. Je zakázaná náhrada, podoba. Boh je Duch! My Ho uctievať v duchu a v pravde.

„Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo...“ (v. 7). Pri tomto prikázani je pristenie sa pri prisaha: „Zakazuje nám tu zneužiť Jeho sväté a posvätené meno pri prisahách, ktoré majú potvrdiť buď márnosť alebo lož. Lebo prisahy nemajú nám byť pre radosť a nerest, ale slúžiť v potrebe spravodlivej, ak ide o slávu Hospodinovu alebo ak treba potvrdiť niečo, čo môže byť užitočné k vzdelaniu.“ Máme zakázané akokoľvek poškvrniť Jeho meno!

„Pamätaj na deň sviatočného odpočinku a sväť ho! Šesť dní budeš pracovať a konať svoju prácu, ale siedmy deň je dňom sviatočného odpočinku pre Hospodina, tvojho Boha; nebudeš robiť nijakú prácu ani ty, ani...“ (v. 8–11). Kalvín vidí tri príčiny ustanovenia tohto prikázania. Prvá je vyznamenanie izraelského ľudu duchovným odpočinkom. Druhou je Jeho vôľa, aby bol stanovený deň na zhromažďovanie a počúvanie Zákona. Nakoniec tretia je umožniť sluhom v službe odpočinkov od driny. Podľa Kalvína prvá príčina s Kristom už ustala. Aj apoštol Pavol píše, že soboty „sú len tieňom budúcich vecí“ (Kol 2,17a). V tento deň sa schádzame do zhromaždení, ktoré pre naše slabosti nemôžeme konať každodenne, podľa Kalvína, ale zvlášť vo vyhradený deň.

„Cti otca svojho i matku svoju, aby si dlho žil na zemi, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh!“ (v. 12). Tu je nám priamo prikázaná vážnosť k našim otcov a matkám, k predstaveným, vrchnosti. „Lebo to je vôľa Hospodinova, aby sme sa odváčovali rovnakým, tým, ktorí nás postavili do tohto života.“ Hospodin sľubuje požehnanie úctivým deťom.

„Nezabiješ!“ (v. 13). Tu varuje reformátor pred násilím, pred krivdou a úhonnou. Nesmie byť zranené telo bližného, lebo človek je stvorený na Boží obraz.

„Nescudzoložíš!“ (v. 14). Je tu zakázaná každá nerest, necudnosť. Hospodin spojil muža a ženu jedine manželstvom. Podľa Kalvínovho výkladu každé iné než manželské spojenie je zlorečené.

„Nepokradneš!“ (v. 15). „Hospodin zakazuje a zamedzuje odnímať si navzájom majetok.“ Ďalej podvádzanie, lúpež a falšnú mieru.

„Nevysloviš krivé svedectvo proti svojmu bližnému!“ (v. 16). Prikázanie prikazuje zdržiavať sa ohovárania, zraňovania bližných; krivo sa nezmočňovať majetkov. Toto prikázanie zväzuje jazyk.

„Nepožiadaš dom svojho bližného! Nepožiadaš ženu svojho bližného, ani jeho sluhu, ani...“ (v. 17). Reformátor zreteľne uvádza: „Hospodin nasadzuje uzdu všetkým našim žiadostiam, ktoré prekračujú hranicu lásky.“ Vo *Vzdelaní vo viere* pri tomto prikázani zdôrazňuje milovať bližných najvyššou možnou mierou. Priateľ ochotne každému, čo je jeho, a nedať sa ťahať žiadosťami. Hospodin aj dnes prikazuje, Jeho slovo je naliehavé a vždy určujúce.

Juraj Gajdošoci

GEMERSKÝ SENIORÁT

Koľko nás je? REFORMOVANÍ V ZRKADLE ČÍSIEL

Názov obce	Počet obyv.	Počet reformovaných			Miera reformovaných	Bez vyznania		Nezistení		Miera nenábožných
	2011	2011	2001	Rozdiel		počet	miera	počet	miera	
Nižná Kaloša	735	107	116	-9	14,56%	57	7,76%	52	7,07%	14,83%
Figa	418	25	17	8	5,98%	126	30,14%	29	6,94%	37,08%
Ivanice	224	79	120	-41	35,27%	26	11,61%	52	23,21%	34,82%
Čakov	296	33	51	-18	11,15%	7	2,36%	26	8,78%	11,14%
Bátka	968	449	396	53	46,38%	111	11,47%	59	6,10%	17,57%
Rakytník	317	198	164	34	62,46%	4	1,26%	22	6,94%	8,20%
Bretka	375	83	98	-15	22,13%	48	12,80%	24	6,40%	19,20%
Čoltovo	485	29	27	2	5,98%	33	6,80%	11	2,27%	9,07%
Bohúňovo	296	60	70	-10	20,27%	27	9,12%	11	3,72%	12,84%
Gemerská Panica	660	75	99	-24	11,36%	157	23,79%	104	15,76%	39,55%
Jesenskéé	2193	162	208	-46	7,39%	238	10,85%	288	13,13%	23,98%
Gortva	528	28	39	-11	5,30%	25	4,73%	24	4,55%	9,28%

Názov obce	Počet obyv.	Počet reformovaných			Miera reformovaných	Bez vyznania		Nezistení		Miera nenábožných
	2011	2011	2001	Rozdiel		počet	miera	počet	miera	
Vyšné Valice	331	160	146	14	48,34%	33	9,97%	35	10,57%	20,54%
Valice	333	101	62	28	30,33%	16	4,80%	17	5,11%	9,91%
Gemerské Michalovce	99	68	62	6	68,69%	6	6,06%	3	3,03%	9,09%
Gemerská Hôrka	1338	404	422	-18	30,19%	296	22,12%	201	15,02%	37,14%
Meliata	215	34	33	1	15,81%	30	13,95%	33	15,35%	29,30%
Skerešovo	246	68	83	-15	27,64%	15	6,10%	33	13,41%	19,51%
Polina	126	60	67	-7	47,62%	24	19,05%	4	3,17%	22,22%
Chvalová	174	59	54	5	33,91%	16	9,20%	16	9,20%	18,40%
Višňové	60	12	18	-6	20,00%	1	1,67%	5	8,33%	10,00%
Rašice	123	87	103	-16	70,73%	3	2,44%	4	3,25%	5,69%
Gemerská Ves	952	38	42	-4	3,99%	67	7,04%	60	6,30%	13,34%
Chanava	710	377	397	-20	53,10%	32	4,51%	16	2,25%	6,76%
Číž	666	161	200	-39	24,17%	71	10,66%	99	14,86%	25,52%
Lenartovce	543	152	192	-40	27,99%	3	0,55%	16	2,95%	3,50%
Chrámec	418	144	132	12	34,45%	70	16,75%	13	3,11%	19,86%
Hubovo	142	79	107	-28	55,63%	18	12,68%	19	13,38%	26,06%
Štrkovec	367	184	183	1	50,14%	29	7,90%	7	1,91%	9,81%
Kráľ	969	112	109	3	11,56%	37	3,82%	80	8,26%	12,08%
Riečka	235	76	85	-9	32,34%	14	5,96%	13	5,53%	11,49%
Abovce	593	22	31	-9	3,71%	21	3,54%	18	3,04%	6,58%
Kesovce	233	82	16	66	35,19%	7	3,00%	19	8,15%	11,15%
Lučenec	28 475	161	236	-75	0,57%	5493	19,29%	6570	23,07%	42,36%
Fíľakovo	10 817	176	176	0	1,63%	1100	10,17%	1984	18,34%	28,51%
Martinová	230	39	44	-5	16,96%	16	6,96%	80	34,78%	41,74%
Dubovec	555	44	42	2	7,93%	41	7,39%	62	11,17%	18,56%
Veľký Blh	1210	265	314	-49	21,90%	203	16,78%	146	12,07%	28,85%
Neporadza	277	110	108	2	39,71%	17	6,14%	11	3,97%	10,11%
Radnovce	825	205	140	65	24,85%	138	16,73%	47	5,70%	22,43%
Rimavské Janovce	1319	135	149	-14	10,24%	176	13,34%	197	14,94%	28,28%
Pavlovce	379	40	43	-3	10,55%	9	2,37%	41	10,82%	13,19%
Rimavská Seč	1936	303	335	-32	15,65%	61	3,15%	66	3,41%	6,56%
Janice	211	83	82	1	39,34%	45	21,33%	1	0,47%	21,80%
Zádor	142	87	77	10	61,27%	5	3,52%	4	2,82%	6,34%
Rimavská Sobota + Bakta + Mojín + Nižná Pokoradz	24 640	1848	2261	-413	7,50%	5539	22,48%	4596	18,65%	41,13%
Rumince	382	158	182	-24	41,36%	26	6,81%	13	3,40%	10,21%
Lenka	195	74	83	-9	37,95%	8	4,10%	9	4,62%	8,72%
Širkovce	936	417	350	67	44,55%	10	1,07%	147	15,71%	16,78%
Šimonovce	571	109	106	3	19,09%	11	1,93%	68	11,91%	13,84%
Drňa	204	42	57	-15	20,59%	13	6,37%	20	9,80%	16,17%
Tornaľa + Králik + Starňa + Behynce	7509	1254	1537	-283	16,70%	1288	17,15%	992	13,21%	30,36%
Gemer	868	80	91	-11	9,22%	135	15,55%	41	4,72%	20,27%
Včelince	818	92	100	-8	11,25%	98	11,98%	25	3,06%	15,04%
Stránska (dcérocirkve Behyniec)	344	60	73	-13	17,44%	57	16,57%	43	12,50%	29,07%
Otročok (dcérocirkve Behyniec)	311	77	61	16	24,76%	65	20,90%	7	2,25%	23,15%
Žiar (dcérocirkve Behyniec)	164	58	66	-8	35,37%	23	14,02%	18	10,98%	25,00%
Levkuška (diaspóra Behyniec)	251	52	57	-5	20,72%	38	15,14%	19	7,57%	22,71%
Uzovská Panica	709	77	129	-52	10,86%	34	4,80%	74	10,44%	15,24%
Tomášovce	192	69	85	-16	35,94%	7	3,65%	20	10,42%	14,07%
Zacharovce	420	42	51	-9	10,00%	71	16,90%	76	18,10%	35,00%
Žip	225	108	131	-23	48,00%	38	16,89%	10	4,44%	21,33%
Vieska nad Blhom	164	50	62	-12	30,49%	0	0,00%	20	12,20%	12,20%
Dulovo	205	22	70	-48	10,73%	135	65,85%	15	7,32%	73,17%

Medzi deviatimi osobami, ktoré koncom novembra boli na zasadnutí Synody vysvätené, bol aj duchovný vo Svinici Miroslav Varga. Na jeho pocity sme sa ho spýtali krátko po slávnostnom akte.

– Z Božej milosti ste boli vysvätený za duchovného. Čo pre Vás osobne tento akt znamená?

– Je to v prvom rade veľký záväzok. Nielen voči tým ľuďom, ktorým budem slúžiť ako duchovný, ale predovšetkým pred Pánom Bohom. Je to pre mňa osobné povolanie, ktoré prijímam od Pána Ježiša Krista, aby som išiel medzi ľudí a zvestoval im Božie slovo. Ale ako to zaznelo aj v dnešnej kázni, je dôležité vystúpiť aj zo svojho zaužívaného duchovenského života, aj zo svojej profesie. Treba sa snažiť vstúpiť do života hľadajúceho človeka a oslovit ho možno nejakým novým spôsobom. Nie takým striktným a prísny, ako sme to doteraz videli v cirkvi, ale voľnejším spôsobom sa dostať k človeku a oslovit ho evanjeliom, ktoré potrebuje počuť každý človek.

Silný záväzok a aspekt zodpovednosti

– Aké vnútorné pocity máte potom, čo ste zložili aj prisahu, ktorá môže znamenať veľkú záťaž?

– Pri tej prisaha som si uvedomil, že obsahuje veľký zoznam rôznych povinností

farára. Niekedy sa človek cíti slabý, klesá pod ťarchou, keď to berie vážne a snaží sa čo najviac zo seba vydať. Ale na konci vždy pochopí to, že Pán Boh dáva a vlieva do nás novú silu na nový začiatok, ktorú potom my dávame von do tohto sveta. Čiže je to také prelievanie tej Božej lásky z toho evanjelia pre každého človeka. Tých vecí je naozaj dosť a v tom človek pocíti, že v čom všetkom Pán Boh nesie na rukách svojho služobníka, a v čom všetkom posilňuje On tie naše slabosti.

– Keď vstúpite do zajtrajšieho dňa, mení sa niečo?

– Verím tomu, že budúce dni prinesú so sebou aj nejaké nové výzvy. Ale myslím si, že v podstate sa nič extra nemení v živote človeka. Je tam ten silný záväzok, a aspekt zodpovednosti je naozaj v srdci človeka zapísaný. A človek podľa toho musí každý deň konať a nenechať sa odradiť, ale vždy počuť výzvu ísť dopredu; ísť tam, kde nás Pán Boh posielal.

Béla A. Kis

Svinický duchovný Miroslav Varga pred vysvätením. (Snímka: autor)

ZA SVOJ STRED SI ZVOLIŤ BOHA

Seniorálne stretnutie konfirmandov v Skároši

Známy textár Kamil Peteraj napísal v jednej piesni, že „všetci sme pútnici a nikto z nás nevie...“

V kresťanských kruhoch je prirovnávanie človeka k pútnikovi celkom bežné, preto mi bolo veľmi sympatické, keď som takúto zvesť uvidela v piesni, ktorú možno zachytiť aj v bežnom rádiu či televízii. Pútnik je človek na ceste, ktorý všetko, čo má, nesie so sebou... Možno nevie a možno iba tuší, kam ide, ako sa tam dostane. Možno nepozná cieľ svojej cesty a možno vie úplne presne, kde sa túži dostať. Pre všetkých pútnikov je ale dobré vedieť, že ich cesty nie sú náhodné, nie sú ani bludiskom bez označenia. Pán Boh je pomocou pútnikovi. Dáva nám na cestu svoje značky, ktoré nám majú pomôcť rozoznávať nebezpečenstvo, nástrahy. Majú nám pomôcť lepšie sa vyrovnáť s okolnosťami, ktoré nás na našej ceste postretnú. Jeho značky sú ako dopravné značky na ceste hovoriace: Stoj! Pozor! Spomaľ! Slepá ulička! Prikázaný smer!

Ak je pre nás jednoduché pochopiť, že rešpektovanie dopravných značiek nám pomáha, dokonca chráni naše zdravie a život, o čo viac by sme mali

hovorit' o Božích značkách – Božích prikázaniach, ktoré nám majú pomôcť v tomto svete, aby sme došli šťastne do cieľa, totiž k naplneniu v Božej blízkosti.

Takéto zaujímavé zobrazenie tradičnej témy Božích prikázaní si použili manželka Hertnekyovci pre dorastencov a konfirmandov na seniorálnom stretnutí v Skároši, ktoré bolo venované práve týmto mladým, dospelým. Reformovaný zbor v Skároši s radosťou privítal niekoľko desiatok konfirmandov zo zborov ondavsko-hornádskeho seniorátu v poslednú novembrovú sobotu, 30. novembra 2013.

Dopoludnia začalo stretnutie v miestnom kostole spoločnými piesňami a pobožnosťou pod vedením farára Jána Semjana, so sprievodným slovom farára Dušana Brnu. Prítomní sa potom presunuli do kultúrneho domu, kde sa venovali dorastencom už spomínaní manželka Hertnekyovci s pripravenou témou, hrami – v doprovide mládežníckych piesní.

Téma o prikázaniach určite nebola pre dorastencov a konfirmandov novou, ale spôsobom, ktorý vie zaujať, sa aj

tradičná téma stáva zaujímavou a obohacujúcou. Od všeobecného vysvetlenia, prečo vlastne Boh náš život (našu životnú cestu) doprevádza prikázania, sa prešlo k samotnému prvému prikázaniu, v ktorom sa prednášajúci zaujímavou formou pokúsili mladým vysvetliť, ako nám veci, ľudia, nepravdy, naše vlastné ja môžu ľahko nahradiť Pána Boha a určiť priority v živote. Zdôrazňovali dorastencom, aký dôležitý význam má pre nich, aby si za svoj stred zvolili Boha, ktorý jediný môže zastávať toto miesto bez toho, aby im bolo ublížené. Všetko ostatné, čo Boha z tejto pozície vytláča, je slabou, nedostatočnou a dokonca pre život a predovšetkým pre ten večný život nebezpečnou možnosťou.

Tak dúfame, že si Pán Boh aj na tomto stretnutí pritiahol srdcia konfirmandov o kúsok bližšie. Že tie značky na ich cestách budú pre nich dostatočne viditeľné v Kristovom svetle, ktoré im dá aj poznanie, aj uistenie, že sú síce pútnikmi, ale na dobrej ceste a v dobrých rukách.

Ďakujeme všetkým zúčastneným a predovšetkým domácemu zboru v Skároši za otvorenú náruč a starostlivosť na tomto stretnutí.

Zuzana Némethová

Milé stretnutie po rokoch

V Bysteri sa zišli niekdajší mládežníci zboru

Prvá adventná nedeľa bola v bysterskom zbere pekným začiatkom adventu. Po predchádzajúcich dohovoroch so sestrou farárkou sme sa v zbere rozhodli usporiadať stretnutie bývalých mládežníkov, ktorí sa schádzali už začiatkom 60-tych rokov. Vtedajšia mládež sa začínala formovať za pôsobenia vtedy slúžiaceho brata farára Daniela Kotszászkeho, ktorý bol v tejto veci zaniietený a vedel mládež aj získavať. Na biblické hodiny chodili mládežníci nielen z nášho zboru, ale i z okolitých i vzdialenejších zborov.

Jedným z mnohých zo zboru bol aj brat **Imrich Peres**, ktorý je toho času farárom v bratislavskom zbere. Jeho sme si pozvali aj z dôvodu, že pred odchodom na štúdium teológie viac rokov viedol mládež, či to boli výlety, stanovačky alebo stretnutia po rodinách. Veľa mladých sa vystriedalo v tom období, ktoré trvalo cez tridsať rokov. Z týchto stretnutí vzišlo mnoho farárov, levitov, katechétov či kurátorov a presbyterov a inak aktívnych členov po našich zboroch.

Brat Peres v slovnom vedení tohto stretnutia poukázal na kvalitu a úlohu kameňa, s ktorou nás Pán Boh porovnáva. Ako kameň je vytesaný a opracovaný zo skaly k účelu spevnenia múru alebo rohu stavby, tak sme my tu postavení. Kameň plní rôznu úlohu, niektorý je špeciálne otesaný, aby spevnil napríklad klenbu chrámu. Ale akokoľvek je kameň opracovaný, časom zvetrá, zapráši sa. Je potrebné ho znova očistiť, prebrúsiť. Je to aj s nami a našou vierou tak. Ako sme na tom my? Nechávajme sa očistiť, obnovovať, aby

sme mohli naďalej slúžiť našim bližným aj ostatným – dodal na záver brat Peres.

Toto slovo bolo spestrované svedectvami prítomných bratov a sestier a staršími mládežníckymi pesničkami, ktoré sme si po časoch pripomenuli. Po oficiálnej časti sme sa presunuli do zborového domu, kde pri občerstvení prebiehali družné rozhovory. Verím, že to bol požehnaný deň pre každého!

Tibor Bajus

V KAŽDODENNEJ MILOSTI BOŽEJ

Profesora Lajosa Csémyho pozdravili predsedovia Synody

Na základe uznesenia Synodnej rady biskup **László Fazekas** a generálny ku-

rátor **Vince Fekete** dňa 27. decembra 2013 v jeho pražskom byte vyhľadali

Profesor Lajos Csémy s biskupom Lászlóom Fazekasom (vľavo) a generálnym kurátorom Vince Feketom. (Snímka: Miklós Csémy)

U bratislavských evanjelikov

Kórejskí reformovaní našli domov

Dňa 3. novembra 2013 kórejskí reformovaní žijúci na Slovensku na slávnostných bohoslužbách vzdali vďaka Bohu za svoje nové bohoslužobné miesto. Po viacmesačnom hľadaní a po jednom neúspešnom pokuse na začiatku septembra našli svoj domov v zborovej sieni bratislavského evanjelického cirkevného zboru a. v. (v Starom meste), kde sa ich bohoslužby konajú každý týždeň.

Na pozvanie duchovného **Parka Sungkona** zvestovaním slova Božieho na základe *Jer 29,1-14* poslúžila **Anna Polcková**, duchovná zboru, ktorý Kórejčanov

Park Sungkon, Árpád Molnár a Anna Polcková

prijal. Vo svojom svedectve zdôraznila, že Boží ľud bývajúcí ďaleko od rodného kraja sa môže stať prostriedkom mieru a požehnania aj v cudzej krajine. Na príležitosti sa zúčastnil aj **Árpád Molnár**, misijný synodný radca našej cirkvi, ktorý srdečne pozdravil kórejský zbor a duchovných.

Árpád Molnár

90-ročného teologického profesora na dôchodku **Lajosa Csémyho**, aby sa mu poďakovali za jeho službu vo vzdelávaní duchovných našej cirkvi.

Pán profesor sa v lete dožil 90 rokov a dodnes sa teší výbornému telesnému a duchovnému zdraviu. Priebežne sleduje udalosti v našej cirkvi, ale i v reformovaných cirkvách v Karpatskej kotline. Krátko vyrozprával svoju životnú dráhu počnúc od teologických štúdií v Pápe (absolvoval roku 1947, ukázal aj svoj index) cez svoju zborovú duchovenskú prácu až po pražské poverenie (trvalo od 1954 do 1994), potom sa krátko zmienil aj o svojej službe na Teologickej akadémii J. Calvina v Komárne.

Profesor Lajos Csémy vďaka a dojato prijal pozdrav našej cirkvi, návštevu realizovanú po uznesení Synodnej rady.

–fv–

Vysviacka kostola a inštalácia duchovného. Dňa 10. novembra sa v Diakovciach konali ďakovné bohoslužby za úspešné dokončenie vonkajšej rekonštrukcie chrámu, na ktorých zvestovaním slova Božieho poslužil biskup László Fazekas. Potom senior Komárnianskeho reformovaného seniorátu Sándor Dobai inštaloval do svojho úradu zvoleného duchovného zboru Ákosa Édesa, ktorý tu slúži od 30. augusta 2010 (spolu so svojou manželkou Rékou Édes). Na príležitosti bola odhalená aj pamätná tabuľa na počesť niekdajšieho duchovného v Levéli (Maďarsko), rodáka z Novej Viesky Lajosa Gulyása, ktorý po revolúcii v roku 1956 bol v koncepcnom procese odsúdený na smrť a dňa 31. decembra 1957 v Győri obesený.

Nový zborový dom v Milhosti

Dňa 27. októbra 2013 reformovaný chrám v Milhosti, malej dediny v údolí Hernádu, bol zaplnený oslavujúcimi veriacimi, ktorí vzdali vďaku Bohu za výsledok svojho dlhoročného usilovného snaženia: za nový zborový dom, ktorého výstavba stála 53 tisíc eur. Na bohoslužbách slovo Božie na základe *1Pt 2,1-5* hlásal biskup **László Fazekas**, potom nasledovali deti miestneho cirkevného zboru s kultúrnym programom.

O míľnikoch výstavby prítomných informovala kurátorka zboru. Stavba bola zahájená roku 2003, práce prebiehali svojpomocne (vonkajšia finančná podpora dosiahla len 10% rozpočtu), a zbor častokrát mohol okúsiť Hospodinovu pomoc. Prítomných oslovil aj kurátor cirkevného zboru v Hidasnémeti **István Thomka**, ktorý hovoril o obdivuhodnom dare našej spolupatričnosti.

Po slávnostnej bohoslužbe sa prítomní presunuli k novému zborovému domu, kde sa po modlitbe a požehnaní odovzdal nový zborový dom k svojmu účelu. Popri zborovej sieni sa v ňom nachádza kancelária, kuchyňa i sociálne miestnosti, takže v budúcnosti bude môcť byť miestom pre značnú časť zborového života. Na veľkú radosť zboru Synodná rada bude v marci zasadať v tomto novom objekte.

—gr—

Inštalácia duchovného. Dňa 17. novembra sa v Reformovanom cirkevnom zbore Palín uskutočnila inštalácia duchovného Mareka Kačkoša, ktorého údavia zboru pozvali a zvolili z Bežoviec.

Dedičstvo a úloha kresťanských cirkví. Dňa 21. novembra 2013 v Budapešti, v sídle Ekumenickej rady cirkví v Maďarsku bola organizovaná konferencia s názvom *Milánsky edikt 1700*, na ktorej zo strany našej cirkvi bol prítomný duchovný v Rožňave Zsolt Buza.

Maďarskí hostia v Humennom. Dňa 30. novembra do humenského reformovaného zboru zavítala skupina reformovaných zo Sárospataku a zo Sátoraljaujhelyu. Na bohoslužbe v maďarskom jazyku kázal duchovný Endre József Kiss, riaditeľ Knižnice Vedeckých zbierok Reformovaného kolégia v Sárospataku. Hostia a miestni veriaci si vypočuli aj prednášku Valérie Csontosovej o dejinách Humenného a reformovaného a evanjelického cirkevného zboru, potom prišla na rad návšteva Vihorlatského múzea. Maďarskí hostia členov humenského zboru pozvali na návštevu Sárospataku.

O diakonii v Komárne. Dňa 10. decembra 2013 ústredie našej cirkvi v Komárne navštívila delegácia Služby lásky Reformovanej cirkvi v Maďarsku. Na jednaní s biskupom Lászlóom Fazekasom a riaditeľkou Ústredia diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku Jolán Rác bola reč o možnostiach spolupráce.

Sakrálna výstava. Na Reformovanej teologickej fakulte Univerzity J. Selyeho v Komárne bola dňa 12. decembra 2013 inštalovaná výstava zo sakrálnych predmetov používaných v našej cirkvi. Jej kurátorom bol riaditeľ Vedeckých zbierok RKC na Slovensku István B. Kovács a otvoril ju biskup László Fazekas. Realizácia výstavby bola podporená z programu Úradu vlády SR s názvom Kultúra národných menšín 2013.

Priamy televízny prenos. Dňa 26. decembra, na druhý sviatok vianočný na STV2 sa uskutočnil priamy prenos z predpoludňajšej bohoslužby z komárnianskeho reformovaného chrámu. Kázal biskup László Fazekas, prvý duchovný zboru, liturgiu večere Pánovej viedol jeho tajom-

ník Árpád Molnár; účinkoval aj spevokol cirkevného zboru s názvom Collegium Musicum. Slovenská televízia prvýkrát vysielala reformovanú bohoslužbu v maďarskom jazyku (so slovenskými titulkami)!

Seniorálna biblická hodina. Ondavsko-hornádsky reformovaný seniorát dňa 29. januára so začiatkom o 18.00 hod. organizuje v Trebišove seniorálnu biblickú hodinu.

Konkurz

Nemecká podporná organizácia Gustav-Adolf-Werk vypisuje študijný konkurz pre študentov teológie na akademický rok 2014/2015 na Lipskú, respektíve Heideberskú univerzitu.

Konkurz – čo treba postúpiť na Kancelárii synody Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku (Hlavné nám. 23, 979 01 Rimavská Sobota) – má nasledovné podmienky:

- účasť na magisterskom štúdiu,
- vyplnenie formulára,
- životopis s fotkou,
- odporúčanie od biskupa,
- akademický odborný životopis,
- potvrdenie doteraz získaných kreditov,
- opis svojich sociálnych, pedagogických, respektíve cirkevných skúseností,
- opis motívácií v súvislosti s konkurzom,
- nemecká jazyková skúška (min. úroveň B1).

Termín konkurzu: 22. január 2014.

Ďalšie informácie možno získať od pracovníkov Kancelárie synody.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktor: Béla A. Kis

Sekretárka a distribútor: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Ročné predplatné: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 386

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefón: 031/55 90 141 (zároveň fax i odkazovač).

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Béla A. Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09

*Všetkým našim váženým
Čitateľom a Spolupracovníkom
želáme hojnosť Božieho
požehnaní
v novom roku.*

Redakcia